

7. Stará matka s návrhom matky na zníženie výživného pre mal. Z. nesúhlasila.

8. Kolízny opatrovník pred súdom s návrhom matky na zníženie výživného pre mal. Z. nesúhlasil, pretože zníženie výživného nie je v záujme maloletého.

9. Otec, stará matka a kolízny opatrovník sa právom záverečnej reči nevyjadřili.

10. Z výsluchu starej matky súd zistil, že býva spolu s mal. A. a Z. v 3-izbovom rodinnom dome, ktorý je v jej výlučnom vlastníctve, s čím sú zatiaľ spojené výdavky na elektrinu vo výške cca 40 eur mesačne. Mal. Z. má 14 rokov, navštevuje 8. ročník ZŠ. Keďže bývajú v Ratnovciach, mal. Z. dochádza do školy do Piešťan, s čím sú spojené výdavky na cestovné - týždenne vo výške 5 eur, tiež aj na cestovné cez víkendy, kedy ide maloletý na futbal. Navštevuje školskú jedáleň, za ktorú mesačne uhradza 30 eur. Maloletý hrá futbal, avšak výdavky, ktoré sú s týmto spojené, uhradza otec. Mal. Z. kupujú 3 dresy, ktoré mu vystačia na rok, naposledy za dres spolu s mikinou, teplákmi a krátkymi nohavicami uhradili 80 eur. Teraz maloletému kúpila halovky v hodnote 45 eur, tiež potrebuje kopačky, ktoré mu musia kupovať už ako pre dospelého, jedny stoja cca 70 eur. Zdravotné problémy vážneho charakteru maloletý nemá žiadne. Stará matka je na invalidnom dôchodku, ktorý poberá vo výške 330 eur, čo zahŕňa aj vdovský dôchodok, prídavky na obe deti - Kristínu a Nikolasa, výživné na obe mal. deti - na mal. Z. opakovaný príspevok vo výške 215,40 eur, tiež aj na mal. A.. Stará matka vlastní rodinný dom, v ktorom bývajú. Má viacero dlhov. Od brata si zobrala pôžičku 2 800 eur z dôvodu, že jej matka neuhradzala výživné. Z týchto peňazí zabezpečovala starostlivosť o mal. deti, dlh splácala podľa toho, ako mala peniaze, teraz je dlh aktuálne vo výške asi 2 400 eur. V banke si zobrala úver vo výške 8 500 eur na opravu strechy, ktorý spláca mesačnou splátkou 165 eur. Má vyživovaciu povinnosť k mal. Z. a k mal. A., obe deti jej boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Iné vyživovacie povinnosti nemá. Matka sa o mal. deti nezaujíma, vôbec sa s nimi nekontaktuje, ani jej inak na ich výživu neprispieva.

11. Z výsluchu otca súd zistil, že býva s rodičmi v 3-izbovom byte, ktorý je v ich vlastníctve. Rodičom prispieva na domácnosť sumou vo výške 160 eur mesačne, tiež nákupom stravy. Ku koncu r. 2016 ukončil živnosť, začiatkom roka 2017 sa zamestnal v spol. Nissens, kde dosahoval priemerný čistý mesačný príjem vo výške 684 eur. Od augusta 2018 je zamestnaný v spol. Less Work, kde dosahuje priemerný čistý mesačný príjem cca 1 200 eur. Vzhľadom k tomu, že má viacero exekúcií, z tohto platu mu zrážajú exekučné zrážky, a teda má príjem vo výške 300 eur mesačne. Pracuje na pozícii robotník, resp. skladník. Čo sa majetkov týka, majetok výraznejšej hodnoty žiaden nevládni. Má viacero dlhov vo vzťahu k Sociálnej poisťovni a zdravotnej poisťovni z času, keď vykonával živnostenskú činnosť a neodvádzal povinné odvody. Tieto dlhy bude splácať ešte minimálne 2 roky. So synom sa stretáva približne 1krát týždenne v nedeľu, keď hrá futbal a zastaví sa u nich. Okrem platenia výživného prispieva na výživu mal. Z. kúpou športových dresov, resp. obuvi na futbal. Okrem vyživovacej povinnosti k mal. Z. inú vyživovaciu povinnosť nemá. Zabezpečoval starostlivosť o syna E., ktorý mu bol zverený od jeho 10-tich mesiacov. Jeho matka mu na výživu nič neplatila. Syn bol večný študent, nakoniec skončil štúdium tak, že bol asi v r. 2016 zo školy vyhodnený.

12. Z potvrdenia Základnej školy vo Vrbovom súd zistil, že mal. Z. bol v školskom roku 2018/2019 žiakom 8. B triedy. Stará matka uhradila v danom šk. roku rodičovský príspevok vo výške 15 eur, za obedy 110 eur, za exkurzie 20 eur, kultúrne predstavenia 5 eur, na školské pomôcky 25 eur a pracovné zošity 25 eur.

13. Z oznámenia Sociálnej poisťovne z 25.03.2019, 28.05.2019 a z 10.10.2019 súd zistil, že matka v období od januára 2017 do októbra 2019 nebola evidovaná v evidencii poberateľov dôchodkovej dávky zo Sociálnej poisťovne.

14. Z odpovede Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany z 22.03.2019 a zo 07.10.2019 súd zistil, že matka od januára 2017 do októbra 2019 nebola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie na úrade práce, za obdobie od januára 2017 do apríla 2017 poberala dávku v hmotnej núdzi vo výške 61,60 eur mesačne, žiadne iné dávky vyplácané úradom práce matka nepoberala.

15. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne z 29.11.2018 súd zistil, že starej matke bol od januára 2019 zvýšený invalidný dôchodok na sumu 275,10 eur mesačne a vdovský dôchodok na sumu 55,90 eur mesačne.

16. Z potvrdenia o príjme otca z 03.04.2019, z 10.04.2019, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany z 22.03.2019 súd zistil, že otec mal v období od januára 2017 do júna 2018 príjem vo výške 684 eur mesačne, od 09.07.2018 do 14.08.2018 bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Následne sa zamestnal, pričom jeho priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od augusta 2018 do marca 2019 činil 1 120 eur mesačne.

17. Zo spisu Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 9P/8/2015, súd zistil, že rozsudkom, č.k. 9P/8/2015-82 z 08.03.2016, právoplatným 09.07.2016, bolo o.i. otcovi zvýšené výživné otcovi pre mal. Z. s účinnosťou od 01.02.2015 na sumu 141 eur mesačne a matke na sumu 55 eur mesačne. Súd tiež zistil, že mal. Nikolas mal 11 rokov, navštevoval 1. stupeň základnej školy - 4. ročník, v súvislosti s dochádzaním do školy mala stará matka zvýšené výdavky spojené s mal. Z. na cestovné vo výške 30,- eur mesačne. Tiež mala zvýšené výdavky na futbal, na ktorých sa spolupodieľala s otcom - mesačne platili 10 eur, tiež výdavky na 3 dresy ročne po 28 eur, na troje halové tenisky po 40 eur. Mal. Z. bol zdravý. Otec mal vyživovaciu povinnosť k mal. Z. a k E., matka mala vyživovaciu povinnosť k mal. deťom Z., A. a K.. Príjem otca činil 700,- eur mesačne v čistom, matka bola evidovaná na úrade práce, poberala dávky v hmotnej núdzi vo výške 61,60 eur. Tiež súd zistil, že matka je stredoškolsky vzdelaná v odbore predavačka, v ktorom má prax, keďže z pripojených spisov Okresného súdu Piešťany vyplynulo, že v tomto odbore bola zamestnaná viackrát. Z výpisu z internetových stránok ponúkajúcich prácu - www.ponuky.sk z 16.02.2016, www.profesia.sk z 16.02.2016, www.kariera.zoznam.sk z 16.02.2016, www.istp.sk z 16.02.2016 vyplynulo, že na uvedených internetových stránkach bola ponúknutá práca na pozíciu predavača/predavačky, (t.j. práca, ktorá zodpovedá vzdelaniu a praxi matky), v okrese Liptovský Mikuláš, tiež v Liptovskom Mikuláši, (t.j. v mieste obvyklého pobytu matky), teda voľné pracovné miesta v mieste bydliska matky sú, preto súd neprihliadal na skutočnosť, že matka je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce, pobera len dávku v hmotnej núdzi, pretože z vykonaného dokazovania vyššie pripojenými spismi Okresného súdu Piešťany vyplynulo, že takáto situácia u matky je dlhodobá.

18. Z Rozsudku Okresného súdu Piešťany, č.k. 9P/4/2012-94 z 12.02.2015, súd zistil, že bola zvýšená vyživovacia povinnosť matke pre mal. K. na sumu 50 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2012. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 01.04.2015.

19. Z Rozsudku Okresného súdu Piešťany, č.k. 9P/78/2015 z 02.03.2015, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave, č.k. 11CoP/215/2017 - 174 zo 17.01.2018, súd zistil, že o.i. bola matke zvýšená vyživovacia povinnosť k mal. A.Z. U. na sumu 45 eur mesačne s účinnosťou od 30.01.2015. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 13.09.2018.

20. Zo spisu Okresného súdu Žilina, sp. zn. 21Pd/1/2019, súd zistil, že matka bola opakovane predvolaná na výsluch, na ktorý sa nedostavila, zásielku si neprevzala, pričom OR PZ v Žiline oznámilo, že matka sa na adrese pobytu už 3 mesiace nezdržiava a nie je im známe miesto, kde by sa mohla zdržiavať.

21. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

22. Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

23. Podľa § 75 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané

majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

24. Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

25. Podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom je zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov môže byť odôvodnená jednak okolnosťami na strane povinného (napr. strata zamestnania, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov), ale tiež na strane oprávneného (napr. zmena potrieb u školopovinných detí súvisiacich s prechodom na iný stupeň školského systému, nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti živiť sa sám) a jednak vývojom životných nákladov. Až v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti. Zmena výšky výživného je možná najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov. Túto skutočnosť súd objektívne zisťuje. Je potrebné poukázať na to, že povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky sily na dôsledné zabezpečenie výživy detí v záujme ich náležitého telesného i duševného vývoja, za ktorých účelom má povinnosť každý z rodičov vyvinúť všetko úsilie na to, aby zaobstaral prostriedky pre svoje deti.

26. Vykonaným dokazovaním uvedeným v bode 17 odôvodnenia tohto rozsudku mal súd za preukázané, že výška výživného povinnej matke pre mal. Z. bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Piešťany, č.k. 9P/8/2015-82 z 08.03.2016, ktorým bolo matke zvýšené výživné pre mal. Z. na sumu 55 eur mesačne s účinnosťou od 01.02.2015.

27. Vykonaným dokazovaním výsluchom starej matky a listinnými dôkazmi uvedenými v bode 12 odôvodnenia tohto rozsudku mal súd za preukázané, že na strane Z. v súvislosti s jeho vekom od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov, nakoľko v čase posledného zvýšenia výživného mal 8 rokov, v čase podania návrhu mal 13 rokov. Tiež došlo k podstatnej zmene pomerov v časti jeho vzdelania, nakoľko v čase posledného zvýšenia výživného bol žiakom 4. ročníka základnej školy, t.č. navštevuje druhý stupeň, s čím starej matke vznikajú zvýšené výdavky - na cestovné - týždenne vo výške 5 eur, čo zahŕňa aj cestovné cez víkendy, kedy ide maloletý na futbal, rodičovský príspevok vo výške 15 eur, za obedy približne 30 eur mesačne, za exkurzie 20 eur, kultúrne predstavenia 5 eur, na školské pomôcky 25 eur a pracovné zošity 25 eur. Maloletý hrá futbal, s čím má stará matka spolu s otcom výdavky - maloletý má 3 dresy, ktoré mu vystačia na rok, naposledy za dres spolu s mikinou, teplákmi a krátkymi nohavicami uhradili 80 eur, za halovky 45 eur, tiež za kopačky 70 eur.

28. V časti osobných pomerov na strane matky nemal súd za preukázané, že od posledného určenia výživného u nej došlo k zmene v počte jej vyživovacích povinností, t.j. naďalej má tri vyživovacie povinnosti ku A., Z. a K..

29. Čo sa týka zárobkových a majetkových pomerov matky súd mal za preukázané listinnými dôkazmi uvedenými v bode 13, 14 odôvodnenia tohto rozsudku, rozsudkom Okresného súdu Piešťany, č.k. 9P/8/2015-82 z 08.03.2016, spisom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 21Pd/1/2019, že v čase posledného rozhodnutia o výživnom bola nezamestnaná, evidovaná na úrade práce, poberala dávku v hmotnej núdzi vo výške 61,60 eur. Teraz je matka naďalej nezamestnaná, avšak neevidovaná na úrade práce, nepoberá ani dávku v hmotnej núdzi.

30. Z uvedených preukázaných skutočností potom súd vychádzal pri posudzovaní návrhu matky na zníženie výživného, pričom v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný. Matka ako dôvod zníženia výživného uviedla, že je od 13.01.2017 evidovaná na úrade práce, kde bude poberať dávky v hmotnej núdzi, čo činí 60 eur mesačne. Tu súd uvádza, že z odpovedí Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany z 22.03.2019 a zo 07.10.2019 mal za preukázané, že matka od januára 2017 do októbra 2019 nebola vedená v evidencii uchádzačov, v období od januára 2017 do apríla 2017 poberala dávku v hmotnej núdzi vo výške 61,60 eur mesačne. Na uvedené však neprihliadal v súlade s § 62 a § 75 Zákona o rodine, nakoľko mal obsahom spisu, sp. zn. 9P/8/2015, za preukázané, že matka má ukončené stredoškolské vzdelanie v odbore predavačka,

v ktorom má prax, v tomto odbore bola zamestnaná viackrát, pričom z výpisov z internetových stránok ponúkajúcich prácu - www.profesia.sk z 24.10.2019 vyplynulo, že na uvedených internetových stránkach bola ponúknutá práca na pozíciu predavača/predavačky, (t.j. práca, ktorá zodpovedá vzdelaniu a praxi matky v oblasti jej obvyklého pobytu matky), teda voľné pracovné miesta sú, pričom matka je nezamestnaná už dlhodobo. Preto následne súd v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami dospel k záveru, že je v možnostiach a schopnostiach matky dosahovať príjem vo výške 630 - 800 eur mesačne v hrubom. V zmysle rozhodovacej praxe Krajského súdu v Trnave výživné povinnému rodičovi možno určiť ako 25% - 30% z príjmu povinného rodiča na všetky vyživovacie povinnosti, teda je v možnostiach a schopnostiach matky plniť si vyživovaciu povinnosť k mal. Z. vo výške 55 eur pri určenom výživnom na mal. A. vo výške 45 eur mesačne a pre mal. K. vo výške 50 eur mesačne. Tiež matka navrhla zníženie výživného z dôvodu, že jej vznikol dlh vo Všeobecnej zdravotnej poisťovni, ktorý bude musieť po dohode so zdravotnou poisťovňou splácať v dohodnutých splátkach. K tomuto súd uvádza, že v zmysle § 62 ods. 5 Zákona o rodine má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov, t.j. výživné pre mal. Z. má prednosť pred dlhom matky vo vzťahu k zdravotnej poisťovni, a preto na uvedené neprihliadol. Ako ďalší dôvod na zníženie výživného matka uviedla skutočnosť, že jej zhoršený zdravotný stav jej nedovoľuje zamestnať sa v odbore, v ktorom je vyučená, neustále chodí po rôznych vyšetreniach. Na túto skutočnosť súd tiež neprihliadol, nakoľko ju matka vôbec nepreukázala, ani nenavrhol vykonanie dôkazov na jej preukázanie. Matka tiež uviedla, že okrem výživného na mal. Z. jej vznikla aj ďalšia zvýšená vyživovacia povinnosť na dcéru K. A.. Tu súd uvádza, že uvedená vyživovacia povinnosť matky trvá od 01.09.2012, teda trvala aj v čase určenia výživného matke pre mal. Z. vo výške od 01.02.2015, a preto ani v tomto na jej strane nedošlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej zníženie výživného.

31. Na základe uvedeného preto súd v danom prípade dospel k záveru, že je i naďalej v možnostiach a schopnostiach matky plniť si vyživovaciu povinnosť k mal. Z. tak, ako bola naposledy súdom určená, a preto návrh matky na zníženie výživného zamietol.

32. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

33. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje - na Okresnom súde Piešťany (trojmo).

Vzhľadom k tomu, že stará matka, otec a kolízny opatrovník sa po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku tohto práva výslovne pred súdom vzdali, bolo by nimi podané odvolanie právne neúčinné.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.